

ความต้องการขยายขอบเขตใช้ยารักษาโรคเบื้องต้นในคลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์ตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ.2541

EXPANDING NEED FOR PRIMARY MEDICAL CARE IN NURSING AND MIDWIFERY CLINICS ACCORDING TO THE SANAPORIUM ACT B.E.2541, THAILAND

เจริญทิพย์ โชครุ่งรัตนชัย 5037040/ PHPH/M

วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกบริหารกฎหมายการแพทย์และสาธารณสุข

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ฉัตรสุมน พดุมภิกขุ โฆษ.ค.(ประชากรศาสตร์), ขวัญใจ อำนาจสัตย์ ชื่อ Ph.D.(Nursing), สุทธิ อยู่สถาพร D.enD.(Hons.)(Regime 1984)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการขยายขอบเขตใช้ยารักษาโรคเบื้องต้นในคลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จากกลุ่มผู้ให้บริการในจังหวัดนครปฐม จำนวน 92 คน และผู้ใช้บริการจำนวน 310 คน จากสถานบริการ จำนวน 92 แห่ง และสถิติที่ใช้ในการทดสอบ คือ ไคสแควร์ ผลการศึกษา พบว่าลักษณะสถานที่ตั้งคลินิก ส่วนใหญ่อยู่นอกเขตเทศบาล ร้อยละ 79 มีผู้ให้บริการที่ได้รับอนุมัติบัตรพยาบาลเวชปฏิบัติ ร้อยละ 55.4 พบว่าต้องการขยายขอบเขตการใช้ยารักษาโรคเบื้องต้น ได้แก่ ต้องการใช้กลุ่มยาแก้ปวดลดไข้และยาต้านการอักเสบที่ไม่ใช่สเตียรอยด์ กลุ่มยาออกฤทธิ์ต่อระบบทางเดินหายใจ และกลุ่มยาปฏิชีวนะ ร้อยละ 98.9 เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า ลักษณะระหว่างสถานที่ตั้งคลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์กับโรงพยาบาล สมรรถนะและลักษณะของพยาบาล มีความสัมพันธ์กับความต้องการขยายขอบเขตใช้ยารักษาโรคเบื้องต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนในการศึกษากลุ่มผู้ใช้บริการ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 54.5 อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ร้อยละ 90.6 มีอาการปวดศีรษะ ไอ ไข้ และเจ็บคอ ร้อยละ 49.4, 46.5, 44.2 และ 43.2 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ควรขยายขอบเขตของกฎกระทรวงเรื่องการใช้ยารักษาโรคเบื้องต้นในคลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งที่ได้รับวุฒิบัตรหรือหนังสือรับรองสาขาเวชปฏิบัติทั่วไปจากสภาการพยาบาล เพื่อเป็นทางเลือกให้ผู้ให้บริการทางสุขภาพที่อยู่ในชุมชน

คำสำคัญ: การใช้ยารักษาโรคเบื้องต้น / คลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์ /

พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ.2541

EXPANDING NEED FOR PRIMARY MEDICAL CARE IN NURSING AND MIDWIFERY CLINICS ACCORDING TO THE SANAPORIUM ACT B.E.2541, THAILAND

JAROENTIP CHORKRUNGRATTANACHAI 5037040 PHPH/M

M.Sc.(PUBLIC HEALTH) MAJOR IN MEDICAL AND PUBLIC HEALTH LAW ADMINISTRATION

THESIS ADVISORY COMMITTEE: CHARDSUMON PRUTIPINYO Ph.D. (DEMOGRAPHY), KWANJAI AMNATSATSUE, Ph.D.(NURSING), SUTHEE U-SATHAPORN D en D.(Hons – Regime 1984)

ABSTRACT

This research studied the need for expanding primary medical care in nursing and midwife clinics among 92 service providers in the Nakorn Pathom Province, Thailand. The research also observed 310 service users of nursing and midwife clinics in the same province and collected data by using questionnaires and chi-square statistical testing.

The research findings revealed that 79.3% of the clinic sites were located outside municipal boundaries, 55.4% had service providers who were certified nursing practitioners, 98.9% expressed a need for more analgesics, antipyretic and non-steroidal anti-inflammatory drugs, respiratory drugs and antibacterial drugs. When the relationships were analyzed, it was found that the characteristics of the clinic locations and distance from hospitals were related to the need for expanding primary medical care with statistical significance at 0.05. As for the service users, it was found that 54.5% were females, and 90.6% had residence outside municipal boundaries. The common symptoms of illness reported were tension/headache (49.4%), cough (46.5%), fever (44.2%) and tonsillitis (43.2%).

This study is suggest that ministerial regulations should expand the scope of primary medical care in nursing and midwife clinics, so first-class professional nurses and midwives who have received degrees or certificates in the field of general medicine from nursing institutions will be able to offer alternative care for health service recipients living in communities.

KEY WORDS: PRIMARY MEDICAL CARE / NURSING / MIDWIFE CLINICS / SANAPORIUM ACT B.E.2541

174 pages